

VIHARNIK

Letnik XLIII – april 2018, št. 2
ISSN 1318-9484

Nad Jesenicami

Arhiv: Turizem Ljubljana Foto: Miro Podgoršek

Iz vsebine:

Uvodnik

Občni zbor PD Viharnik

Dobitnik zlatega častnega znaka PD Viharnik

**Člani poročajo o izletih: Abitanti, Kovk, Javorovica, Planinski tabor
sekcije Tacen**

Utrinki iz narave

Minutka za poezijo

Prva številka glasila v tekočem letu izide **sredi meseca februarja** (gradivo za občni zbor), ostale tri številke pa **v začetku meseca maja, septembra in januarja**. Vaše prispevke za objavo pričakujemo do sredine meseca aprila, avgusta in decembra na naslov: vikabole@gmail.com

---

Uredila: Viktorija Grašič Bole , lektorirala: Ema Miklavič

UVODNIK

Drage planinke in planinci viharniki,

kot nova urednica glasila Viharnik se vam želim predstaviti. Sem Viktorija Grašič Bole (največkrat kar Vika), članica Planinskega društva Viharnik že deset let. Moja prijateljica Helena Medved, ki je že dolga leta članica PD Viharnik, mi je pripovedovala o viharniških izletih, o zanimivih poteh, po katerih hodijo viharniki, in tako sem se odločila, da grem tudi jaz na kakšen izlet viharnikov. Za to, da sem spoznala društvo, so bili dovolj trije izleti in naslednje leto sem se že včlanila v PD Viharnik.

Nekateri me že dobro poznate, z drugimi se srečamo bolj poredko. Udeležujem se predvsem lažjih izletov, ki so večinoma dobro obiskani in kjer je vedno zanimiva planinska družčina.

Občudujem delo vseh v društvu, ki veliko svojega prostega časa prostovoljno posvečajo raznim aktivnostim v društvu, tako delu v organih društva, urejanju spletne in facebook strani ter urejanju društvenega glasila. Še posebej pa bi izpostavila delo vodnikov, res občudovanja vredno: priprava nabora izletov, ogledne ture, odgovornost za celotno organizacijo in izvedbo izletov.

Časi se spreminjajo. Desetletja nazaj je bilo mesto predsednika planinskega društva zaželeno in spoštovano. Pred leti pa smo se bali za obstoj društva, ker nihče ni hotel prevzeti mesta predsednika. No, pa se je le opogumil Grega Rihar in društvo je obstalo in 2014 praznovalo svojo štirideseto obletnico delovanja.

Pred letošnjim občnim zborom me je poklicala Nevenka Kanduč, članica uredniškega odbora glasila Viharnik, in me vprašala, če bi hotela prevzeti mesto urednice glasila Viharnik. Rekla sem ji, da ji bom v naslednjih dneh sporočila svojo odločitev, čeprav sem se že takrat vedela, da ga bom sprejela. Veliko let sem brezskrbno hodila na lepe planinske izlete in nekajkrat na leto napisala kakšen članek o izletih, ki sem se jih udeležila. Čutila sem odgovornost, da tudi sama po letih članstva v društvu prostovoljno prispevam svoj delež za nadaljnje delovanje društva.

Po izobrazbi sem univ. dipl. ekonomist. Svoja službena leta sem zaključila kot vodja razvoja turizma v zavodu Turizem Ljubljana. Zanimivo in razgibano delo. Rezultati dela vseh, ki smo se v Ljubljani trudili, so vedno bolj vidni. Ljubljana je vedno bolj zaželeno turistično destinacija. Predvsem pa me veseli, da meščani vidijo turizem kot svojo poslovno priložnost. Koliko novih lokalov, nastanitev, poslovnih dogodkov, prireditvev! Neizkoriščena stanovanja, sobe z vedno večjim obiskom turistov dobivajo svojo ekonomsko priložnost.

Že dve leti sem v pokoju. Lahko rečem, da je to eno izmed lepših obdobij mojega življenja, končno imam čas zase. Službeni tempo je bil iz dneva v dan hitrejši, poleg tega pa še obveznosti do družine in skrb za tri otroke.

Pri pripravi prvega glasila Viharnik sem se soočila z majhnim številom prispevkov z naših izletov. Prispevki udeležencev izletov morajo predstavljati glavni del glasila Viharnik, sicer glasilo nima prave teže.

Vabim vas, da pišete o izletih in olajšate delo vodnikom, ki morajo poleg vsega dela, ki ga opravijo, največkrat dolgo prositi udeležence izleta za pripravo članka.

Zahvaljujem se vsem, ki ste prispevali gradivo za »moje« prvo glasilo, in tudi za pomoč s strani uredniškega odbora glasila.

**Urednica
Viktorija Grašič Bole**

OBČNI ZBOR

OBČNI ZBOR PD VIHARNIK

Otvoritev občnega zbora

Letni občni zbor Planinskega društva Viharnik je bil v četrtek, 22. 2. 2018 v prostorih Mestne občine Ljubljana, Rozmanova ulica 12, Ljubljana.

Po uvodnem nagovoru predsednika Grega Riharja in po ugotovitvi sklepčnosti občnega zbora smo z zanimanjem prisluhnili predstavitvi lanskega potovanja naše vodnice Anice Žmavc po Kirgiziji.

Z minuto molka smo se spomnili tudi vseh članov našega planinskega društva, ki so nas v preteklem letu zapustili.

Predsednik društva je predlagal sprejem dnevnega reda občnega zbora in izvolitev delovnih teles zbora. Dnevni red občnega zbora in delovni organi občnega zbora so bili soglasno sprejeti. Izvoljeno delovno predsedstvo tokratnega občnega zbora s predsednico Emo Miklavič in članicama Marijo Kastelic in Alenko Hitti je po potrditvi dnevnega reda in po potrditvi delovnih organov začelo z delom. Na občnem zboru je bilo prisotnih 46 članov društva. Na podlagi 39.člena Pravil društva je bil občni zbor sklepčen.

Emo Miklavič je suvereno vodila občni zbor.

Poročila o delu društva v letu 2017

Predsednik društva Grega Rihar je podal nekaj najpomembnejših informacij o delovanju društva, in sicer:

- Imeli smo 158 članov, članstvo se ni znižalo.
- Razmišljanje o posodobitvi logotipa društva smo opustili. V nekoliko sodobnejši obliki smo ga uporabili le ob tiskanju pohodniških planinskih majic z emblemom društva.
- Člani imajo na voljo več načinov plačila članarine. Z letom 2018 bodo člani lahko plačali članarino pri dveh naših članicah, ki sta nadomestili g. Geča, ki je to nalogo opravljal do svoje upokojitve.
- Namera, da bi izlete za naše društvo vodila še nova vodnica, žal ni bila realizirana. Malo pred koncem ustreznega izpopolnjevanja je vodnica od namere odstopila.
- Razmišljamo, da bi tudi naše društvo v bodoče pripravljalo plan izletov za koledarsko leto (januar – december), tako kot ima to prakso večina planinskih društev.
- Naša sedanja tajnica in urednica glasila Metka Bulc je upravni odbor seznanila, da ne želi več opravljati navedenih funkcij, zato bo potrebno prav na današnjem občnem zboru imenovati dva nova člana za opravljanje omenjenih funkcij.

Računovodkinja Darinka Šimenc ni bila prisotna za predstavitev finančnega poročila, vendar so tako predsednica kakor člani zbora menili, da ni potrebno, da bi kdo drug predstavil poročilo, saj so vsi podatki jasno podani v samem poročilu.

Koordinator vodnikov Štefan Rojina je poročal, da smo v preteklem letu uspešno izvedli 36 izletov, kar predstavlja 75-odstotno realizacijo razpisanih izletov. Dva izleta sta bila dvodnevna. Izletov se je udeležilo 476 planincev ali 13 udeležencev na izlet, medtem ko je bilo v predhodnem letu povprečno 11 udeležencev na izlet. Zaradi slabega vremena ali premajhne prijave je odpadlo 12 izletov.

Janez Pohar je za planinsko skupino iz Tacna poročal, da njihova skupina še vedno šteje 32 članov. Realizirali so 60 izletov, ki se jih je udeležilo 674 planincev ali povprečno 11 udeležencev na izlet.

Opustili so dolgoletni planinski tabor v Ratečah in ga nadomestili z udobnejšim na Pohorju. Z letom 2018 je prevzel vodenje njihove skupine Zdravko Melanšek.

Marija Kastelic je poročala, da so v okviru naravovarstvenega odseka za varstvo gorske narave organizirali tri naravovarstvene izlete. V društvenem glasilu so tudi opisali opravljene izlete in pripravili prispevke na tematiko narave.

Markacist Marjan Kurent je poročal, da je bilo potrebno na delu poti, ki jo vzdržuje društvo, od Podstoržiča do Javorniškega prevala, na novo markirati del poti, saj je bilo nekaj markacij odstranjenih zaradi lubadarja. Na tem območju je bil ob koncu leta večji vetrolom, zato bo potrebno ponovno na pot (ko bodo vremenske razmere to dopuščale) in ob tem pozval tudi druge člane, da bi se pridružili akciji čiščenja poti.

Viharnice in viharniki so pozorno spremljali potek občnega zbora.

O delu uredniškega odbora internega glasila je poročala Nevenka Kanduč. Tako kot doslej so izšle štiri številke glasila. Zahvalila se je vsem piscem prispevkov, saj s tem spodbujamo tudi ostale člane k udeležbi na izletih. Zahvalila se je tudi avtorjem prispevkov za rubriko »utrinki iz narave«, še posebej Antonu Domi.

V povprečju je bilo v preteklem letu natisnjeno 55 izvodov posameznega glasila, vsi člani pa so ga lahko prebirali na naših spletnih straneh.

Predsednica nadzornega odbora je poročala, da so vsebinsko in finančno spremljali delo društva s prisotnostjo na sejah upravnega odbora. Ugotavljajo, da so bili člani zelo prizadevni pri reševanju razne problematike delovanja društva,

vodniki pa so si zelo prizadevali za realizacijo sprejetega plana izletov.

V januarju 2018 je nadzorni odbor pregledal tudi finančno poslovanje društva. Poudarila je, da je k pozitivnemu rezultatu poslovanja pripomoglo premišljeno in racionalno poslovanje s sredstvi. Vsa računovodska in blagajniška dokumentacija odraža dejansko stanje prihodkov in odhodkov, je skrbno urejena, za kar se zahvaljujemo tako naši zunanji sodelavki, računovodkinji Darinki Šimenc, kot tudi naši blagajničarki Milki Zupan.

Vsa poročila so bila po krajši razpravi sprejeta in potrjena.

K besedi je predsednica povabila tudi gostjo, predstavnico Meddruštvenih odborov ljubljanskih planinskih društev

Marinko Koželj, ki je izrazila pohvalo o delovanju društva in dejstvo, da mu članstvo ne pada. Istočasno je povabila vse člane na Dan planinskih doživetij, ki bo dne 16. junija na Rogli, na 48. Tabor meddruštvenih odborov Ljubljana dne 26. maja ter na obeležitev 20-letnice delovanja PD Polž Višnja Gora, ki bo zadnjo soboto v mesecu maju.

Plani dela društva za leto 2018

Plan izletov

Koordinator vodnikov Štefan Rojina je poudaril, da je plan izletov za leto 2018 naravnán tako, da bi se izletov udeleževalo čim več planincev in da je v zadnjem času velika udeležba na lažjih izletih. V planu so upoštevani tudi predlogi posameznih članov, katero turo bi kazalo še umestiti v naš progam. Koordinator vodnikov je člane pozval, naj še posredujejo svoje predloge izletov, ki jih bodo upoštevali pri pripravi plana izletov za prihodnje leto.

Finančni plan

Zaradi vedno večjih finančnih obveznosti društva je predsednica delovnega predsedstva predlagala, da bi se članarina za pridruženo članstvo povečala od sedanjih 8 evrov na 9. Iz istega razloga bi se nečlanom društva prispevek za organizacijo izletov povečal od sedanjih 4 na 5 evrov.

V razpravi je članica društva predlagala, da bi članarino za pridruženo članstvo lahko povečali na 10 EUR. Blagajničarka Milka Zupan je pojasnila, da ob sedanjí višini članarine in ob odvodu ustreznega deleža na Planinsko zvezo Slovenije ostane našemu društvu v povprečju na člana 9 EUR, zato se ta višina predlaga tudi za pridruženo članstvo. Obrazložitev je bila z razumevanjem sprejeta.

Občni zbor je sprejel plan izletov za obdobje marec 2018 – februar 2019 in finančni načrt za leto 2018. Članarina za pridružene člane se poveča od sedanjih 8 EUR na 9 EUR. Prispevek za organizacijo izletov se za nečlane poveča od sedanjih 4 EUR na 5 EUR.

Izvolitev nove urednice glasila Viharnik in nove tajnice društva

Tajnica društva in istočasno tudi urednica glasila Metka Bulc je obvestila UO, da želi odstopiti od navedenih dveh funkcij. Člani OU so za obe funkciji iskali nove kandidate. Za urednico glasila so pridobili soglasje naše dolgoletne članice Viktorije Grašič Bole, za tajnico društva pa niso uspeli dobiti nobenega kandidata. Zato je na samem zboru potekalo nagovarjanje posameznih članov. Nazadnje je v kandidaturo privolila članica Marija Kovšca.

Sprejet je bil sklep, da se Metko Bulc razreši s funkcije tajnice društva in urednice glasila Viharnik. Za novo tajnico društva se imenuje Marijo Kovšca, za urednico glasila Viharnik se imenuje Viktorijo Grašič Bole.

Podelitev priznanj PD Viharnik

Predsednik Grega Rihar je podelil bronasti in zlati častni znak PD Viharnik zaslužnima članoma društva.

Bronasti častni znak PD Viharnik je prejel Lojze Bobnar.

Lojze Bobnar prejema bronasti častni znak.

Obrazložitev priznanja:

Lojze Bobnar je dolgoletni in zelo aktiven član planinske skupine iz Tacna. Člani so mu hvaležni za njegovo samoiniciativnost pri reševanju logističnih vprašanj in da sam brezplačno vozi planinske prijatelje na izbrane ture. Zaradi dobrega sodelovanja tudi sam pripomore k velikemu odzivu članov na posamezne izlete.

Zlati častni znak PD Viharnik je prejel Štefan Rojina.

Obrazložitev priznanja je predstavljena v prispevku: Štefan Rojina, prejemnik zlatega častnega znaka PD Viharnik

Veselje ob prejemu zlatega častnega znaka

Predsednik društva je v nadaljevanju podelil spominske plakete ob življenjskem jubileju, in sicer:

Ob 70-letnici:

- Andoljšek Pucihar Slavica,
- Pavasovič Marija,
- Zornada Marjetica.

Ob 80-letnici:

- Jančar Breda,
- Žontar Marko.

Družabni del občnega zbora

Po koncu občnega zbora je sledilo tradicionalno druženje. Pohvala in zahvala vsem, ki so pripomogli k bogato obloženim mizam.

Mize se počasi praznijo.

**Urednica
Viktorija Grašič Bole**

ŠTEFAN ROJINA

PREJEMNIK ZLATEGA ČASTNEGA ZNAKA PD VIHARNIK

Na občnem zboru PD Viharnik je vodnik Štefan Rojina prejel veliko priznanje zlati častni znak PD Viharnik. Takole obrazložitev priznanja smo slišali na občnem zboru:

Štefan Rojina se je že takoj po prihodu v društvo aktivno vključil še kot udeleženec na izletih. Zato ga je društvo kmalu poslalo na tečaj za vodnika, ki ga je uspešno opravil. Kot vodnik je svoje delo opravljal zavzeto in kvalitetno. Tako se je število udeležencev njegovih tur stalno povečevalo. Zdaj mora že kdaj kako turo zaradi velikega zanimanja celo ponoviti. Skrbi tudi za veselo razpoloženje na svojih turah. Na ture se vedno dobro pripravi. Že večkrat se je zgodilo, da so se udeleženci njegovih tur, ki sicer prej niso bili člani PD Viharnik, po turi včlanili v naše društvo.

Poleg tur, ki jih je sam vodil, je sodeloval tudi pri več tečajih in usposabljanjih, ki jih je društvo organiziralo za svoje člane, večkrat pa je tudi sodeloval kot pomočnik na zahtevnih in zelo zahtevnih turah.

Skrbel je tudi za nove vodnike in jim bil mentor pri pridobitvi licence za samostojno vodenje.

Že drugi mandat je koordinator vodnikov in skrbi za evidence opravljenih izletov ter pripravlja program izletov društva. Čeprav so njegovo področje izleti, pa aktivno sodeluje v upravnem odboru tudi na drugih področjih in opravi veliko dela, ki mu ga sicer ne bi bilo treba.

Iskrene čestitke za to priznanje. Kaj ti to priznanje pomeni, Štefan?

Priznanje razumem kot nagrado za opravljeno delo, da to, kar počnem, počnem prav. Seveda pa je za vodnika najlepša nagrada dobro izpeljan izlet in zadovoljni udeleženci, ki še naprej radi hodijo s tabo v hribe. Naj povem, da nikoli nisem maral opravljati nekih funkcij, ampak sem si želel le zahajati v gore v družbi prijateljev. Prejšnja predsednica Helena me je kar eno leto nagovarjala, naj grem na tečaj za planinskega vodnika. Ko

sem se končno odločil, mi ni bilo žal, saj se mi je odprl čisto nov svet. Veliko novega sem se naučil in spoznal, da je čudovit občutek, ko nekaj daješ drugim in vidiš, kako se imajo ljudje na izletih lepo. Želim si, da bi še čim več lepega doživeli skupaj na viharniških izletih.

Poznam te kot prijaznega in dobrodušnega človeka, ki z veseljem in profesionalno opravlja raznoliko delo v PD Viharnik. Predvsem pa te poznam kot planinskega vodnika z zelo obiskanimi izleti. Izbor večine tvojih izletov si prilagodil generaciji »srebrnih las« in takih nas je v PD Viharnik največ. Za tiste, ki so v dobri kondiciji, v poletnih mesecih organiziraš tudi izlete v visokogorje. Kako bi nam opisal vzdušje na teh različno težavnostnih izletih?

V glavnem smo planinci dobrovoljni in družabni, družijo nas ljubezen do narave, vsak od nas s svojo prisotnostjo oblikuje vzdušje na posamezni turi. Ljudje se v gorah sprostijo in ni več funkcij in pomembnih položajev iz doline. Vzdušje na različnih težavnostnih turah je seveda različno. Na lahkih pohodih so ljudje brezskrbni, veliko klepetajo in se šalijo. Na turah v visokogorje je več pozornosti potrebno nameniti sami poti in premagovanju težjih prehodov. Na daljših turah pride do izraza naš karakter. Tudi za vodnika je vodenje v visokogorje napornejše, več pozornosti je potrebno posvetiti pohodnikom na zahtevnejših mestih, da ne pride do nesreče. Tudi struktura udeležencev je druga.

Lahko bi rekla, da si svoje izlete prilagodil aktualnim turističnim trendom. Ljudje želimo odkrivati neokrnjene in edinstvene kraje, iščemo avtentična lokalna doživetja in eko lokalno hrano. Tvoji izleti vključujejo vse to. Malo za hec, malo za res: se strokovno izobražuješ?

Veliko berem, večino svojega prostega časa s partnerko pohajkujeva po Sloveniji in čez, srečujeva druge pohodnike in se pogovarjava z lokalnimi prebivalci. Beseda da besedo in glej, naslednji vikend se odpraviva in preveriva, če je to, kar sva izvedela, tudi res. Uživava ob odkrivanju skritih kotičkov in lokalnih posebnosti. Domačini so gostoljubni in z veseljem

predstavijo posebnosti svojega kraja. Tako se oblikujejo ideje za izlete.

Na izlet se vedno dobro pripraviš, po možnosti organiziraš tudi lokalnega vodnika ali poznavalca kraja kamor gremo, na koncu pa izlet zaključimo v gostilni z domačo hrano. Imaš kakšno pomoč, na primer turističnega svetovalca?

Kot sem že omenil, na oglednih turah navezujem stike z lokalnimi prebivalci. Marsikaj, kar povedo, ni napisano v vodnikih, povedo pa tudi za kakšno dobro gostilno ali kmečki turizem. Kjerkoli se ustavim, vzpostavim pristen stik z domačini. Veliko jim pomeni, da pripeljemo skupino na ogled lokalnih lepot. Že v vojski so nas naučili pri orientaciji in spoznavanju novih krajev: »Kartu čitaj i seljaka pitaj«. To se vedno obnese.

Tvoje priljubljene destinacije so Istra, Kras in Posočje. Popeljal si nas na veliko planin, vzpetin in krajev, kamor sami nikoli ne bi zašli. Kako delaš nabor vedno zanimivih izletov?

Sem ljubitelj zgodovine soške fronte, zato me ti kraji privlačijo. Tu se je odločala usoda slovenskega naroda. Sem vesel, ker je vzpostavljena »Pot miru«, ki povezuje kraje, kjer je potekala soška fronta. Vsaka kaverna, strelski jarek, mulatjera, hrib, gora, muzej ima svojo zgodbo. Navdih za obisk manj znanih kotičkov Slovenije mi je tudi Željko Kozinc s svojimi knjigami »Lep dan kliče«. Tudi udeleženci na mojih izletih me kdaj opozorijo na kak zanimiv cilj, za kar sem jim hvaležen.

Si tudi član upravnega odbora PD Viharnik in koordinator vodnikov v PD Viharnik. Kakšne so tvoje obveznosti z ozirom na te funkcije?

Kot član upravnega odbora se udeležujem sestankov, pišem poročila o izvedenih in neizvedenih izletih. Kot koordinator vodnikov spremljam delo ostalih vodnikov in na podlagi predlogov posameznih vodnikov pripravim letni program. Udeležujem se še strokovnih tečajev, ki jih organizira PZS. Planinski vodnik mora vsaka 3 leta opraviti izpopolnjevanje zaradi ohranjanja licence.

Vse to delaš kot planinski navdušenec z veliko mero strasti, ljubezni do narave in ljudi. Verjetno so ravno

zaradi tega tvoji izleti tako priljubljeni in imaš okrog sebe vedno polno ljudi. Kam nas boš letos še popeljal?

Za gore me je že v otroštvu navdušil oče. Vzljubil sem naravo, ker pomirja in v hribih pozabiš na dolinske probleme. Veliko sem tudi plezal in opravil alpinistični tečaj. Pri plezanju je sploh veliko adrenalina in pozabiš na neumnosti. Kot mladinec sem bil načelnik mladinskega odseka v PD Litostroj. 7 let sem bil gorski stražar. Kot pomočnik sem sodeloval na vzponih na Grossglockner in Grand Paradiso (4060 m). Veliko sem hodil v hribe tudi sam. Ker sem po naravi komunikativen in rad delam z ljudmi, mi je vodenje pisano na kožo. V gorah spoznaš veliko prijateljev, saj nas družijo ljubezen do narave. Sodeloval sem tudi v nekaj reševalnih akcijah, zato vedno poudarjam, da morajo pohodniki spoštovati navodila vodnikov. Lepo je, ko se po turi vsi zdravi in zadovoljni vrnejo domov. Vem pa tudi, kako je, če se zgodi nesreča, in koliko komplikacij je povezanih s tem. Mogoče sem tudi zaradi tega včasih malo strog.

Letošnji program je raznovrsten in primeren za vsak okus. Z vodniki pri pripravi programa upoštevamo želje in predloge.

Letos vas peljem še malo na Primorsko, pa na Kočevsko, pa poleti še v visokogorje, konec leta pa v neznano. Naj izdam skrivnost: če zaradi slabega vremena ne bomo šli tja, bomo šli pa drugam.

Kar nekaj viharnikov se nas je v zadnjih letih upokojilo. Med njimi si tudi ti. Kako se soočaš s tisto znano upokojevsko frazo: nimam časa?

Res ga imam bolj malo, ampak vedno najdem čas za tiste stvari, ki jih rad počnem. V začetku, takoj po upokojitvi, je vedno nekaj krize, sploh če si bil v času službe stalno dosegljiv. Kar naenkrat imaš tistih 8 ur časa. Potem pa to vrzel zapolniš z drugimi aktivnostmi: tu so vnučki, kolesarjenje, še več hribov, šah, tai chi,... To je lahko najlepše obdobje, če se znaš organizirati: greš kamor hočeš, delaš kar hočeš, prideš, kadar hočeš, pa še vsak mesec dobiš žepnino.

Povej nam še, kaj kar ti leži na srcu, prisluhnili ti bomo.

Moti me recimo, da se nekdo prijavi na izlet, pa sploh ne pride na zborna mesto in se tudi ne odjavi, tako ostane prazen

sedež, ki bi ga kdo z veseljem zasedel, pa mora tako ostati doma. Pa slaba oz. pomanjkljiva oprema pohodnikov, za katero ni potrebno veliko denarja. Včasih se tudi v hribih najdejo ljudje, ki se niso pripravljene prilagoditi skupini in ne upoštevajo navodil vodnika. Vendar je takih primerov malo.

Štefan je osvojil ferato Gradiška tura.

Da ne pozabim na tvoje vice. Vedno jih stresaš iz rokava. Nam za konec lahko poveš še kakšnega aktualnega zares dobrega?

Vici veliko bolj »vžgejo«, če so spontani in jih tako tudi poveš. Sigurno bom kakšnega še stresel na pohodih, saj ni lepšega, če se pohodniki poleg uživanja v naravi in druženja z enako mislečimi še veliko smejejo. To je popoln izlet!

Za konec želim vsem viharnicam in viharnikom veliko gorskih doživetij in varen korak.

Hvala, Štefan, za tvoje delo, ki ga opravljaš kot prostovoljec. Hvala za vse lepe trenutke, ki smo jih preživeli s teboj. Pokazal si nam lepote naše dežele, naših gora, veliko nepoznanih poti in skritih koticov. Štefan, hvala za tvojo srčnost. Vedno se veselimo srečanja s teboj.

**Urednica
Viktorija Grašič Bole**

PRISPEVKI NAŠIH ČLANOV O OPRAVLJENIH POHODIH IN IZLETIH

ABITANTI (418 m) 20. 1. 2018

Na lep sobotni dan smo se viharniki v popolnoma zasedenem kombiju odpeljali novim doživetjem naproti. Kot običajno smo se vsi z veseljem pozdravili z našim zgovornim vodnikom Štefanom in se na kavi ustavili na Kozini. Pot nas je vodila v Abitante, istrsko vas, v katero se ponovno vrača življenje.

Izhodišče našega pohoda je bila vas Gradin. V lepem sončnem zimskem dnevu smo se po cesti in kolovoznih poteh napotili proti Abitantom. Sonce pa ni bilo tako močno, da bi stalilo ponekod zaledenele luže.

Abitanti, prihajamo!

Od mojih primorskih sorodnikov, ki jih pohodniška pot večkrat zanese skozi Abitante, sem že veliko slišala o ponovno prebujajoči se vasi Abitanti in o motorju razvoja tega kraja Gracianiju Periču. Seveda je Štefan vse odlično organiziral in Graciani nas je pričakal pred vasico, vse lepo pozdravil in nam povedal veliko zanimivega o življenju v teh krajih nekoč in danes.

Graciani je vse lepo pozdravil.

Graciani je prava legenda Abitantov. Pokazal nam je znameniti petsto let star hrast cer, ki raste nedaleč stran na začetku vasi. Ustavili smo se tudi pri znamenitem abitantskem vodnjaku - fontani. V vasi je bilo 25 fontan, vendar je v bila v času velikih suš voda samo v tej fontani in vsak dan jo je vaščanom delil Giacomo Perič, prednik Graciana Periča. Giacomo je bil zaslužen mož, veliko je naredil za vas, zato je ob spomeniku tudi spominska plošča njemu v čast. Prvi prebivalec Abitantov se je pisal Perič in je v začetku 16. stoletja prišel živeti v te kraje.

Znameniti hrast cer

Graciani nam je povedal o težkih časih, ki so jih prebivalci Abitantov preživljali med drugo svetovno vojno in po njej. Nekoč je v vasi živelo 150 ljudi in tudi do 120 glav živine, od katere je bilo v glavnem odvisno življenje vaščanov. Velika revščina po drugi svetovni vojni, nobene možnosti zaposlitve v bližnji okolici in zapostavljenost kraja z infrastrukturno opremljenostjo so večino prebivalcev Abitantov primorale, da so zapustili svojo vas in zemljo in odšli s trebuhom za kruhom. Električno so v vasi dobili šele leta 1972.

Leta 2002 je umrla zadnja prebivalka Abitantov. Vas so leta 2010 začeli oživljati potomci prvega prebivalca Abitantov, družina Perič. Nekaj hiš v vasi je obnovljenih, še precej pa jih je zapuščenih. Sedaj je v vasi 21 prebivalcev. Imeli pa smo srečo, da smo srečali nono, ki je peljala na sprehod »pupo« Enejo. Prvi otrok, ki se je lani po devetinštiridesetih letih rodil v Abitantih! Kakšno navdušenje med viharniki!

Vas leži ob schengenski meji in spada v občino Koper, v krajevno skupnost Gradin.

Leta 1987 je bila cela vas Abitanti razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena. V vasi je ohranjena istrska arhitektura - kamen in suha zidava. Ljudje so z lastnimi rokami brez veznega materiala gradili hiše, ki so dolga leta same kljubovale zobu časa. Na Gracianovi domačiji Grondali smo si privoščili domačo malico z njihovim cenjenim refoškom. Slasten pršut, sir in istrski kruh je kmalu izginil z naših miz.

Pred domačijo Grondali

Potem pa še gasilska fotografija in po dolini Malenske smo se v sončnem dnevu mimo opuščenega mlina vrnili na našo izhodiščno točko v Gradinu. Tam nas je pri našem avtobusu že čakal Graciani s ponudbo svojih domačih pridelkov.

Izlet smo zaključili v Gračišču v Gostilni Ramšak, kjer je imela veliko dela Alenka, ki je pobirala članarino za leto 2018.

Kot vedno nam je Štefan med potjo pripovedoval vice. Meni je bil najbolj všeč tale:

Janez v gostilni pije refošk. Pride Franci in naroči kozarec cvička. Janez ves presenečen vpraša Francija: »A nisi bil ti na zdravljenju zaradi alkohola in ne smeš piti«? »Ja, sem bil, ampak so me zašuštrali,« odgovori Franci.

Zaradi izrednega zanimanja za izlet v Abitante je Štefan organiziral še en dodaten izlet.

Viktorija Grašič Bole

KOVK (961m) 7. 4. 2018

Prvič na Kovku (961 m) in prvič z Viharnikom ...

Kot velika ljubiteljica gora sem se letos po priporočilu nekaterih znank in prijateljice Metke pridružila društvu Viharnik, da bi odkrivala nove poti.

Prva pot me je popeljala na Kovk s prijaznim vodnikom Štefanom in skupino 15 pohodnikov. V soboto, dne 7. aprila, se je planinska družina že pred 8. uro zjutraj zbrala na Dolgem mostu in mali avtobus s šoferjem Milanom je potegnil proti sončni Primorski. Na Colu smo se poživili še s kavico in nato malo pred Ajdovščino zakoračili proti 961 m visokemu cilju.

Priprave na vzpon

V gosjem redu smo sledili vodniku (Ana, Metka, 3 Slavice, Slavka, Fani, Darja,

Cilka, Marjeta, Alenka, Gottfried in zadnja Ismeta), ki je izkušeno usklajeval tempo hoje.

Začetek poti je bil kar strm.

Lepo je bilo videti pisano "kačo" viharnikov, ki se je vila po strmi, a zelo prijetni poti, posuti z borovimi iglicami in utrjeni s kraškim kamenjem. Po dobri uri in pol smo prišli na planoto Kovka.

Privoščili smo si kratek oddih in razkošen pogled na vse strani. Pred nami vrh Kovka, desno proti Nanosu, spodaj pod nami Vipavska dolina do Ajdovščine in še naprej vse do Tržaškega zaliva in začetek masiva Čaven.

Kovk je visok 961 m. Nahaja se zahodno od Cola na razpotegnjenem grebenu nad Vipavsko dolino. Na vrhu se odpre še dodaten pogled (poleg tega, kar smo že videli) na Golake ... in vse tja do kralja Triglava na severu.

Gasilska z vrha Kovka

Z vrha smo se po stezici spustili do zavetja pred burjo v majhen gozdiček, kjer smo se podprli z malico in nabrali nekaj čemaževih listov. Štefan je dodal še nekaj šal za dobro voljo in nam pred nadaljevanjem poti - spustom v dolino - ponudil ščepec soli, malo klora in natrija ...

Po travnatem pobočju smo prišli do vzletišča Sončnica. Tam pa je nekaterim zastal dih. Naš vodnik je namreč demonstriral vzlet zmajarjev tik nad prepadom Vipavske doline...

Nadaljevali smo pot po razglednem grebenu vse do Podrte gore (827 m), saj smo se vračali po drugi, nekoliko daljši in še lepši poti. S Podrte gore se je v ledeni dobi od masiva odlomil večji kos stene in kamenje se je zakotalilo v dolino. Še danes so na širnem balvanskem polju vidne skale, nekatere tudi v velikosti hiše. Sivino skalovlja pa z zelenjem poživlja posebna vrsta plazečih cipres.

Povratak v dolino

Po dobri uri hoje smo prispeli do križišča Križ in majhne kapelice, kjer je bila označena smer iz Ajdovščine. Mi pa smo zavili levo, pot ni bila označena, vendar zelo dobro prehodna. Štefan pot dobro pozna in po nadaljnji urici lahkotnega spusta smo se še enkrat ozrli na Podrto goro in ob njeni kulisi naredili gasilsko sliko - za lepe spomine in nove skomine po planinskih avanturah.

Skupinska pod Podrto goro

Turo smo zaključili ob domačih dobrotah gostišča na Colu. Polni prijetnih vtisov in dobrovoljni smo si "viharniški planinci" zaželeli:

"Kmalu nasvidenje!"

Gotovo nas druži tudi misel, ki jo je upesnil slovenski dramatik, pesnik in skladatelj Miroslav Vilhar:

Na gore, na gore
na strme vrhe,
tja kliče in miče
in vabi srce.

Slavka Jovan

**JAVOROVICA (550m)-
PIRČEV HRIB (852m)
14. 4. 2018**

Ne pomnim, da sem kdaj tako nestrpno in težko kot letos čakala, da se umakne zima, da se razveselim toplih sapic, mladega zelenja, si po dolgi zimi nabere moči in se naužijem lepot pomladanske svežine. Borutov izlet sredi aprila na Javorovico se je ujel s prvo pravo spomladansko soboto.

Dobrih dvajset se nas je nabralo v Tivoliju. Povsem smo napolnili kombi in se peljali po magistrali skozi Dolenjsko ob sveže preoranih njivah, komaj ozelenelih travnikih, brstečem ali pravkar ozelenelem drevju. Že vse to človeka napolni z radostjo in zanosom.

V Novem mestu nas je čakal naš vodnik in nam predlagal, da spijemo kavico v najlepši kavarni v mestu. V tem letnem času je ta kavarna ob reki Krki gotovo taka. Prijetno nas je grelo jutranje sonce, kar sedeli bi in se naslajali ob pogledih na lepo urejene zelene površine na drugem bregu, popestrene s športnimi igrišči.

Še slabe pol ure vožnje proti Šentjerneju in že smo se znašli na parkirišču kartuzijanskega samostana Pleterje. Pogledovali smo na drugo stran proti lesenim, s slamnato streho kritim hišicam - muzeju na prostem. Očitno smo že zamujali, saj nas je korak kar takoj usmeril navkreber v gozd po poti, v začetku kar precej blatni od nedavnega dežja. Hodili smo dobro uro, poti se skoraj ne spominjam, saj klepetave ženske ne znamo prisluhniti tišini. Vem samo, da

smo se parkrat zaustavili, da strnemo kolono in srknemo požirek pijače. Šele ko smo prispeli na prvi cilj – vasico Javorovico, je bilo očitno, da smo se kar spodobno povzpeli, saj se je pred nami razpela prelepa dolina z vasicami, polji, travniki, vinogradi na nasprotnih pobočjih, v daljavi pa se je pogled uprl na zasneženi Snežnik na severozahodu, venec Julijcev z najvišjim Triglavom, pa Karavanke in Kamniške planine na severu, tam v daljavi pa še na belo Raduho in avstrijske Alpe.

Spočili smo se na polici v bližini vasi ob obeležjih pretresljivega dogodka. Marca 1944 je tu v bojih s 500 vojaki nemških okupatorjev, okrepljenih z bojno skupino domobrancev, padlo 124 borcev Cankarjeve brigade. 33 partizanov je bilo zajetih. Nemci so jih prepustili

domobrancem, ki so jih potem zverinsko pobili v kotlini pod cerkvico. Vsako leto je tu spominsko srečanje, ki pa v teh časih sprevržene zgodovine bolj razburja kot časti borce za svobodo.

Dobro smo se spočili in se nato preko gorjanskih košenic strmo povzpeli na tristo metrov višji Pirčev hrib. Razgleda sicer nismo imeli, smo pa spotoma občudovali zgodnje pomladno cvetje, šope trobentic, vijolic, podlesnih vetrnic. Pobočje hriba je bilo polno posekanega grmovja, menda zaradi evropskih donacij. Kar je sicer dobro za kontrolo, da posest res služi subvencioniranemu namenu, je pa sprto s potrebo pašnih živali po senci v opoldanski poletni pripeki.

Na Javorovici je spomenik 146 borcem četrtega bataljona Cankarjeve brigade, ki so marca 1944 padli na Javorovici.

Darja je nabrala trobentice za Jagermeister.

Tudi Alenki je dobro del počitek na sončnih travnikih Pirčevega hriba.

Z vrha hriba smo se spustili na pot mimo lovskih prež in se kmalu spojili z že prehojeno. A zdelo se mi je, kot da hodimo drugje, saj čudovitega brezovega gozda prej sploh nisem opazila. »Le zakaj Javorovica, morala bi biti Brezovica,« je bistro pripomnila Alenka.

Čez Javorovico vodi tudi Evropska pešpot E 7.

Nič več se nismo ustavljali, le popili smo še zadnje kaplje vode in že smo se znašli v bližini samostana, ki so ga menihi označili za »Območje tišine«. Res smo sprva obmolknili, a kmalu na to pozabili. Razmišljanja v tišini navadni smrtniki ne zmoremo (več).

Tabla stoji več kot pol ure hoda od samostana Pleterje. Menihi kartuzijanci živijo v strogi tišini.

V samostan kartuzijanov, najstrožjega moškega reda, seveda nismo smeli, smo si pa ogledali obnovljeno staro gotško cerkev, a brez opreme. Občudovali sme le rebraste oboke s sklepniki, vsakega z drugačnim grbom. Samostan je namreč po propadu celjskih grofov, ki so bili ustanovitelji in donatorji posesti, počasi propadal, še posebno po turških vpadih. Šele proti koncu 19. stoletja so kartuzijani spet naselili samostan in s sabo iz Francije prinesli likovne umetnine, danes shranjene

v kostanjeviški galeriji. Samostanski bratje so odlični pridelovalci sadja in žganja, zelišč. Le kdo ne pozna pleterske žganjice s hruško v steklenici?

Že pošteno utrujeni smo se odpeljani na Drčo k domačinu z vinotočem. Ponudil nam je odličen cviček in frankinjo, nas okrepčal s sočnim odojkom in hrustljivo zapečenimi postrvmi. Nato pa pot do Ljubljane skozi Novo mesto, od tu naprej pa samo še »koma«.

V vinotoču pri Drči so nas postregli z odličnimi postrvmi in odojkom, zraven pa sta se prilegla še domač cviček in modra frankinja.

Darja Jurjec

PLANINSKI TABOR SEKCIJE TACEN 2017

POHORJE 11.-15. 8. 2017: partizanska bolnišnica Trška gora, 2x Kremžarjev vrh, Črni vrh in Jezerski vrh, Lovrenška jezera.

GORENJSKA 7.-11. 8. 2017: Jerebica, Mala Ponca, Vrtaški vrh, Tamar, Tromeja.

Iz zbornika planinske sekcije Tacen

Kar dobro pogledjte!! V našem tokratnem zborniku popisujemo svoja doživetja že s 23. planinskega tabora, ki pa smo ga letos - končno! - premaknili drugam. Morda je bilo prav, da smo lani še vztrajali v Ratečah, imeli smo namreč hudo obletnico - 30 let naših pohodov. Smo pa že vrsto let negodovali, tudi nergali nad negostoljubnostjo, neudobnostjo, da ne

rečem zanemarjenostjo našega doma Jalovec, vendar se nikomur ni ljubilo resno spopasti z iskanjem nove lokacije.

Skoraj je že kazalo, da se planinskih taborov ne bomo šli več (kar bi se mi zdelo škoda, verjetno še komu?!), ko je Zdravko guglal in guglal, da bi našel novo lokacijo, ki bi bila primerna za hojo, ki ne bi terjala prevelikih naporov, kjer bi ponujali nekaj udobja, nas morda celo malo razvajali, vendar ne bi bili predragi za naše, večinoma upokojske žepe. Ja, in se je izšlo. Zdravko je našel slovenjegraško Pohorje, Lukov dom, ki nudi dobre namestitve, okusno hrano, tudi razvajanje v savnah.

Vida in Janez sta se namestila (menda udobno) v hotelski sobi, fantje Zdravko, Lojze in Aleš v sobi Lukovega prizidka, dekleta Jelka, Milenca, Jana, Špela, Nataša in Vilma pa v dveh sobah bližnje depandanse Vabo; sobe v prizidku in depandansah so dejansko apartmaji s kuhinjami. Prav tam se je v udoben apartma dan kasneje namestila tudi Silva, ki je imela neko svojo varianto. In ni ga delila z nikomer!!

Nič nam ni bilo treba skrbeti za hrano, nič razmišljati o malicah, sendvičih in podobnem. Morda bi bilo dobro, da bi sama, ki sem prava kofetarica, pomislila na kavo in jo prinesla s sabo. Pa nisem. Zdravko je sicer pritovoril kavo z lanskega tabora v Ratečah, a ni bila užitna. Rešili sta nas Jelka, ki je med prtijago vtaknila še zavojček kave, in kasneje Silva, pri njej se je med steklenicami pijače, klobasami in drugimi jestvinami našla tudi kava. Dobro sta razmišljali! Tako smo bila dekleta s kavo preskrbljena, kuhali smo jo v našem apartmaju, s Špelo pa sva vsako jutro najprej zlepa, nato še zgrda nagovarjali keramično ploščo našega štedilnika, da bi vendarle zasvetila. A je vztrajno čakala na Natašin dotik! Fantje so si dali jutranjo kavo postreči v bifeju hotela, kar smo ponavljali tudi ob drugih priložnostih.

Ob 18.00 nas je v hotelu čakala samopostrežna večerja, za vsakogar se je kaj našlo, tudi za vegetarijanki, po njej pa smo včasih končali v fantovski sobi, kjer

smo pokušali prinesene tekočine kot vsa leta v Ratečah, in nadaljevali skupna druženja. Včasih tudi burna, s povzdignjenim glasom, ki se ni veliko oziral na Aleša, ta se je delal, da spi in nas ne sliši, na Lojzeta, ki ni vedel, ali naj kaj pripomni ali je bolje, da je tiho, in je bil raje tiho, tudi ne na morebitne druge goste. Ko se mi že zdi, da me Zdravko težko s čim presenetiti, se zgodi prav to. Tokrat je čutil potrebo, da nas ošteje kot mulce, češ da v hotelu hitimo od mize do mize za ponujeno hrano, ne da bi kulturno počakali, da naročimo pijačo in da Janez opravi protokolarne reči. Odveč je pripominjati, da se poskusi ugovarjanja niso obnesli. Kot stari zakonci, ki se dobro poznajo, stvari po nepotrebem ne zastrujemo; tudi tokrat je bilo tako.

Vodenje tabora je Janez že nekajkrat prenesel na svojo desno roko. »Saj ne vem, ali bom lahko hodil, kako me bo bolela rama, kako bo z Vido in njenim kolenom!« že večkrat slišani, pravzaprav težko rečem izgovori?! Ali pač. Tudi ni delal zapiskov, vsaj videli ga nismo, gotovo pa je kaj zabeležil na skrivaj, v njuni sobi. Tako sem potrebne podatke vzela iz zapiskov našega vodje.

Tabor se vedno začne s petkovim popoldanskim izletom. Ti petkovi izleti so sploh nekaj posebnega. Vedno ga začnemo zgodaj popoldan, zato naj bi bil prijazen do pohodnikov. Pa ni nujno tako. Pravzaprav se lahko le redko s tem pohvalimo. Navadno si ga najbolj zapomnimo, bodisi po tem, da je pot zoprno strma, da nas namoči in premoči do kože, da je eden najdaljših ali da so nekateri zaradi plazenja po ruševju popraskani do krvi, dalo bi se omeniti tudi nekaj padcev. Letos ni bilo dosti drugače, petkov izlet se ni izneveril!

Iz zaselka Praprotišče smo se namenili poiskati partizansko bolnišnico Trška gora. Kar nekajkrat smo se zapodili direktno v hrib, saj so po kartah markirane poti kar sproti zginevale. Konec dober, vse dobro! Ali po Zdravkovo: »Dobri smo; kaj dobri, odlični!«

V pol dneva smo našli bolnišnico, ki je sovražnik ni našel v letu vojne.

Kočo pod Kremžarjevim vrhom smo obiskali kar dvakrat, malo zaradi prijazne poti, ki jo je zmogla tudi Jelka (še vedno ni v najboljši koži), malo zaradi gostoljubnih oskrbnikov, ne nazadnje tudi zaradi nadvse okusnih skutinih štrukljev, ki se jim kljub zagotavljeni prehrani ni kazalo upreti.

Človek si mora tudi kaj dobrega privoščiti!!

Ribniška kočica z Jezerskim vrhom in Ribniškim jezerom je bila prav primeren izlet za sončno nedeljo. Z nami sta ga delili tudi Joži in Urška, ki sta se za to pripeljali iz Ljubljane. Resnici na ljubo to ni bilo tako težko, pravzaprav pravo razkošje v primerjavi z nemogočo jutranjo uro pred Jalovcem v Ratečah. Še pomnite, ob 6.00!!

Kaj še prepisujem iz Zdravkovih zapiskov: za hojo nas je 10 izkoristilo vseh 5 razpoložljivih dni, nobenih dopustov, nič zabušavanja (Janez, Vida, Zdravko, Lojze in Aleš, ki se je spet po svoje za 5 dni izmuznil družinskim obveznostim; Milenca, Jana, Špela, Nataša in Vilma); Jelka se je po svojih močeh trudila držati korak z nami na 4 izletih, Silva, ki ima vedno neke svoje variante, na 3, a je treba pripomniti, da je

šla zadnji dan z nami na izlet na Roglo (joj, kakšna nepopisna masa ljudi se je valila gor in dol po Rogli!!) in se od Lovrenških jezer, kjer so se naše poti ločile, sama vračala v Lukov dom. Zaradi svoje variante je imela plačano še eno prenočišče. In prazen apartma!! Natolcujem, kajne??!! To se mi zdi kar hvale vreden podvig. Me je kar presenetila ta naša Silva!! Z enim izletom sta se na Janezovo listo še vpisali Joži in Urška. In še podatek: v 5 dneh smo se vzpeli in spustili 2065 m, za kar smo porabili dobrih 25 ur; vse iz Zdravkovih zapiskov. Toliko o tem, kaj prinesejo leta.

Pa še to. Lani sem zapisala, da ni nujno, da je naš dom v Ratečah edina izhodiščna točka za izlete na taboru. Letos smo se po Zdravkovi zaslugi končno premaknili drugam in si dokazali, da se imamo lahko lepo tudi drugje. Ker so bili izleti primerni našim nogam in glavam, ker so se začeli ob neverjetni deveti uri, smo bili ob večerih tudi manj utrujeni, bolj sproščeni in manj pogledovali na uro, koliko jih je še ostalo do jutra.

Ob dobro založeni mizi s Silvinimi in drugimi zalogami smo klepetali, pili in peli – do torka. Že dolgo ni bilo vzdušje tako prijetno!

Verjamem, da sta se imeli lepo tudi naši pohodnici Urška in Lučka, ki sta se namestili v Kranjski Gori in se od tam odpravljali v skale in osvajali zahtevnejše vrhove, kot jih ponuja zeleno Pohorje. Občasno se jima je pridružila tudi dobro uhojena Melita, saj ji to iz Mojstrane ne more biti težko. Je že prav, da so se tako odločile, prav pa je tudi, da imamo še mi kaj od tega.

Vse tri so trdo zasidrane v jedro naše pohodniške skupine, zato si lahko svoje vtise in doživetja medsebojno delimo, četudi z različnih koncev. Naš zbornik, drugega svojega glasila nimamo, je tako zaokrožen z našimi poletnimi pohodnimi dogodivščinami. Nate, Zdravko, pa računamo, da boš naslednje leto spet uporabil hitre prste, Google gotovo skriva za nas še kakšno prijazno lokacijo.

Posebej prijeten je bil zaključni večer v Silvini sobi.

Vilma Kavšček

UTRINKI IZ NARAVE

STARI GRAD – KAMNIK

Ljudje radi gremo na obisk tja, kjer smo dobrodošli. Kot gostja – planinka sem bila nadvse prijetno presenečena, ko sem pred kratkim obiskala razgledni plato pred na novo prenovljeno grajsko teraso na Starem gradu nad Kamnikom. Kar nekaj let je bila točka nedostopna za obiskovalce, če niso bili istočasno tudi gostje lokala. Sedaj pa je popolnoma drugače. Okolica lokala, ki nudi enkratne poglede na Kamniško-Savinjske Alpe, okoliške vršace in Kamnik

z okolico, je pod novim najemnikom dostopen vsem obiskovalcem brez omejitev.

V pritličju je na novo preurejena grajska terasa.

Da smo planinci zelo zaželeni v njihovem lokalu, pa priča posebej izdelano »parkirno mesto za pohodniške palice«, ki je postavljeno pred vhodom. Domiselna ideja. Kot vemo, se planinci nemalokrat ubadamo z vprašanjem, kje naj pustimo naše

pohodniške palice. Ali naj jih odložimo pred vhodom, ali pa naj jih vzamemo s seboj in nato iščemo primeren kraj, kjer jih lahko odložimo, pod klopjo, na obešalnik?

Parkirno mesto za pohodne palice

Lepo prenovljena grajska terasa v notranjosti spominja na planinsko kočjo, kjer je veliko vgrajenega stavbnega lesa, velike površine pa nudijo pogled na okoliško pokrajino.

Izlet do te priljubljene točke Kamničanov priporočam tudi našim članom. Ne bo vzel veliko časa. Stari grad na Kamniku leži na nadmorski višini 585 m, višinske razlike je le 210 m, ki jo premagamo v pol urice hoje. Ob poti so tudi klopce za tiste, ki bi kljub kratkemu vzponu rabili nekoliko počitka. Da pot ni preveč monotona, so jo člani društva popestrili z mlinčki na manjšem studencu. Ta ne presahne niti v največji suši.

Pa še nekaj stavkov o zgodovinskih dejstvih gradu. Leta 1202 se v Kamniku omenjata dva gradova, in sicer Spodnji grad, danes poznan kot Mali grad, in Zgornji grad, danes kot ruševine Starega gradu. Slednji je bil postavljen visoko nad mestom in dobro utrjen z obrambnim zidom. Izredna lega je omogočala dobro obrambo in nadzorovanje prometne poti, ki je vodila s Štajerske skozi Tuhinjsko dolino mimo Kamnika na Gorenjsko in Primorsko. Leta 1511 ga je močno poškodoval potres, kasneje pa ga je prizadel še požar. V 16. stoletju je bil tako grad opuščen in takrat se je pričelo njegovo propadanje.

Stari grad z ostanki ruševin in novejšim objektom

foto- internetne strani

Po koncu druge svetovne vojne so na vzhodnem delu ruševin gradu postavili planinsko kočjo, tako da so le na zahodnem delu platoja ohranjene razvaline nekdanjega gotskega gradu. Delno ohranjeno je tudi južno obzidje, kjer so vidni trije vhodi in pa strelne line.

Nevenka Kanduč

OD ŠPICE DO BOTANIČNEGA VRTA.

Dobrih deset minut hoje iz centra in mestnega vrveža Ljubljane pridemo do Špice. Ime Špica izhaja iz špičastega dela, ki ga z desne strani, gledano iz smeri centra, obliva Ljubljanica in z leve Gruberjev kanal. Marsikdo naših let se bo spomnil, da je bilo na Špici znano ljubljansko kopališče. Moja žena se je hodila v otroških letih kopat na Špico, saj je bilo z Novega trga do tja potrebno le nekaj močnejših pritiskov na pedale kolesa. Pred leti obnovljeno nabrežje močno spominja na plažo zaradi zelenih in lesenih površin. Zato lahko ob lepem vremenu obiskovalci Špice uživajo na teh površinah.

S Špice do Botaničnega vrta je le nekaj korakov preko Hladnikove brvi, ki je namenjena le pešcem in kolesarjem. Botanični vrt je najstarejša kulturna, izobraževalna in raziskovalna ustanova v Sloveniji, neprekinjeno deluje od leta 1810. Tu se lahko sprehodimo med mnogo vrstami rastlin, ki rastejo v vrtu, med

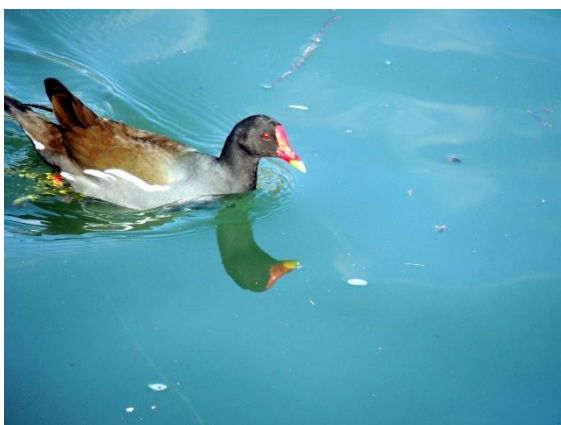
njimi je mnogo primerkov, ki so drugod že izumrli. Če smo že v vrtu, si oglejmo še veliki tropski rastlinjak.

Med šolskim letom sem kar reden obiskovalec obeh lokacij. Vnukinjo vozim na konservatorij za glasbo. Vedno nosim s seboj mali nahrbtnik, kjer je ravno dovolj prostora za knjigo in fotoaparata. Na obeh lokacijah vedno najdem miren kotiček za branje, ali pa enostavno spustim možgane na pašo. Če pa se ozrem naokrog, opazim vedno kaj zanimivega na vodi, bregu ali med potkami v Botaničnem vrtu. Takrat je na vrsti fotoaparata. Izbral sem nekaj fotografij, ki so nastale ob takih priložnostih.

Vsekakor velja omeniti še trgovinico Biotehniškega izobraževalnega centra (BIC), ki se nahaja ob konservatoriju. Lahko bi rekli na pol poti od Špice do Botaničnega vrta. V KRUHariji in CUKRniji prijazna dekleta in fantje postrežejo z dobrotami, ki jih ustvarjajo učenci BIC-a ob podpori učiteljev. Kaj dobite v trgovinici, je že ime samo dovolj povedno.

Mi štirje smo najlepši par - nutriji in par rac mlakaric. Špica.

Zrcalce, zrcalce na vodi povej, katera najlepša v deželi je tej? Špica

Nutrija se na ogled postavi. Špica

Kaj me gledaš tako zvedavo? Kosova samica, Špica

Lepo pozdravljeni v Botaničnem vrtu. Samec race mlakarice

Igra barv, Botanični vrt

Uh, koliko nas je! Botanični vrt

Moj poklon, Botanični vrt

Anton Doma
Vir: Spletne strani

MINUTKA ZA POEZIJO

V velikem travnu

*V velikem travnu na gorskih vrhovih
snežne kaplate se v soncu talijo;
v velikem travnu ob blagih vetrovih
trave in žita povsod valovijo;
v velikem travnu, ko prvič oxletijo
mladi meniščki in druge sinice,
šmarnice nežno, omamno dišijo,
oxnanjajo mesec Marije Device.*

*V velikem travnu, ko v lepih vrtovih
grmi, drevesa in rože cvetijo;
v velikem travnu, ko v naših gozdovih
druga kraj druge gozdove krasijo,
x vonjem, lepoto človeka mirijo
nežne cvetice - dišeče solzice
kmetje, meščani po cerkvah slavijo,
oxnanjajo mesec Marije Device.*

*V velikem travnu ob žgočih kresovih
prvega maja ljudje se gostijo;
v velikem travnu ob mnogih mostovih
reveži prosijo, v bedi ihtijo.
v velikem travnu, ko dom xapustijo
prvič v življenju mladički lisice,
verniki k šmarnicam v cerkve hitijo,
oxnanjajo mesec Marije Device.*

*Bele preproge ključavnic dehtijo
v velikem travnu v pobočjih Golice,
cvetke v oltarjih, kjer sveče gorijo,
oxnanjajo mesec Marije Device.*

Alenka Dobeic